

**Statistikdokumentation for
Voksen- og efteruddannelse - Højskoler 2017**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at give en samlet beskrivelse af befolkningens deltagelse i kurser på højskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler. Statistikken inkluderer kursusforløb som falder indenfor højskolelovens rammer og som er berettiget til statsligt tilskud. Kurser, der ikke ydes statsstøtte medtages dog også, hvis de kan karakteriseres som almindelige højskolekurser. De indsamlede data indgår i Danmarks Statistiks kursistregister sammen med data fra en række andre områder indenfor kursusvirksomhed for voksne.

2 Indhold

Statistikken giver en samlet beskrivelse af befolkningens årlige deltagelse i højskolekurser og kurser på husholdnings- og håndarbejdsskoler. Der indsamles data for deltagere på korte kurser, dvs. kurser på under 12 uger, og lange kurser, dvs. kurser på 12 uger eller mere.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken for højskolerne og husholdnings- og håndarbejdsskolerne indgår i Danmarks Statistiks kursistregister, som er en samlet beskrivelse af befolkningens deltagelse i kurser/enkeltfag ved voksen- og efteruddannelse, dvs. formelle, eksterne uddannelsesforløb som er finansieret, styret og tilrettelagt af en offentlig udbyder og finder sted udenfor arbejdstiden. Aktiviteten på husholdnings- og håndarbejdsskolerne er registreret fra starten af 1970'erne og højskoleaktiviteten kom med fra 1980'erne. For højskolerne blev kun aktiviteten på de lange kurser (dvs. kurser på 12 uger eller mere) registreret, men fra skoleåret 2011-12 kom også de korte kurser med (dvs. kurser under 12 uger).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken offentliggøres på en opdeling af højskolerne efter institutionstype, hvor der skelnes mellem følgende:

1. Almene og grundtvigske højskoler
2. Ungdomshøjskoler
3. Fagspecialiserede højskoler
4. Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler
5. Livsstilshøjskoler
6. Kristne eller spirituelle højskoler
7. Seniorhøjskoler
8. Husholdnings- og håndarbejdsskoler

Ligesom i det samlede kursistregister opdeles der også efter uddannelsesområde, som er klassificeret efter Danmarks Statistiks uddannelsesklassifikation, DISCED-15, som er en dansk version af "International Standard Classification of Education". Nærmere beskrivelse af denne klassifikation, se [om kurser-og-voksenuddannelse](#).

2.3 Sektordækning

Statistikken dækker kurser på højskoler, indenfor voksen og efteruddannelses området.

2.4 Begreber og definitioner

Korte kurser: Korte kurser er under 12 uger

Lange kurser: Lange kurser er 12 uger eller mere

Kalenderår: Et kalender år går fra 1. januar til 31. december.

Skoleår: Skoleår dækker perioden fra 1. august til 31. Juli året efter.

2.5 Enheder

Kursister: Personer der har deltaget på et kursus. En person vil fremgå en gang for hvert kursus vedkomne har deltaget på.

Årselever: Viser elevens deltagelse i et kursus omregnet til andelen af et fuldt årskursus

2.6 Population

Personer som har deltaget i et kursus på en højskole.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken er tilgængelig fra undervisningsår 2005.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Antal

2.11 Referencetid

01-08-2016 - 31-07-2017

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik §6.

Dataindsamlingen er ikke baseret på EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er begrænset direkte respondentbyrde, da data primært stammer fra administrative registre.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data til højskolestatistiken indsamles årligt fra højskolernes administrative systemer og manuel indberetning. Det indsamlede data gennemgår tjek af institutioner, uddannelsestype, varighed og personnumre. Desuden undersøges det om elever er blevet indberettet flere gange. endelig bliver det undersøgt om det indsamlede data passer med tidligere indberetninger. Når data er valideret opdeles det i højskoletype, uddannelsesområde og kursuslængde. Årselever beregnes ud fra kursernes længde.

3.1 Kilder

Godkendte udbydere af voksen- og efteruddannelse i form af højskolekurser. 80% af indberetningerne bliver overført via højskolens elevadministrationssystem. 20% af indberetningerne sker via manuel udfyldelse af et excel ark.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Højskolerne indrapporterer de kursusdeltagere, som har afsluttet et højskolekursus i den specificerede tællingsperiode. Indberetningen sker enten gennem højskolernes administrationssystem direkte til Danmarks Statistik via en system-til-systemløsning eller på fremsendte excel-ark.

3.4 Datavalidering

Data kontrolleres for korrekt institutionsnummer, valide datoer/perioder, valide koder for kursustype og personnummer. Personnummeret køres op imod CPR, og eventuelle fejl og mangler rettes til så vidt muligt. Anvender højskolen en system-til-system indberetning, så er der indbyggede fejlfiltre i dette som sikrer, at de data som Danmarks Statistik modtager, er i korrekt stand. Herudover sammenlignes årets tal med de foregående 3 år. Dette sker overordnet for enkelt institution, samt fordelt på uddannelses typer og kursusuger. Store udsving giver anledning til at højskolen kontaktes for at få en bekræftigelse på at det er den faktiske udvikling. Endelig tjekkes der tre gange i behandlingen om den samme elev er indrapporteret flere gange på det samme kursus på det samme tidspunkt. Hvis dette er tilfældet slettes overflødige observationer.

3.5 Databehandling

Udover fejlsøgning og fejlretning, grupperes data efter højskole typer og Uddannelsesområde. Årselever beregnes som det samlede antal uger eleverne har gået på højskole divideret med 40. Længden af kurserne i uger, bruges til at indele kurserne i lange og korte kurser. Korte kurser er 12 uger eller mindre. Lange kurser er alt over 12 uger. Dog er der ingen registrerede kurser der varer mere end et år.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Statistikken er relevant for enkeltpersoner, offentlige myndigheder, private interesseorganisationer, udenlandske interessenter samt leverandørerne af de statistiske grunddata. Som grundlag for offentlige og private planlægningsformål, forskning, uddannelse, debat og markedsføring mv.

4.1 Brugerbehov

Anvendelsesområder: Offentlige og private planlægningsformål, forskning, uddannelse, debat og markedsføring mv.

4.2 Brugertilfredshed

1-2 gange om året afholdes møde i kontaktudvalget for Uddannelse hvor brugerrepræsentanter fra udvalgte ministerier, arbejdsmarkedsorganisationer, interesseorganisationer inden for uddannelsessektoren har mulighed for at kommentere på statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik

5 Præcision og pålidelighed

De væsentligste fejlkilder er fejl i højskolernes indberettede administrative data, som der så vidt muligt rettes op på gennem forskellige kontrolprocedurer. Desuden er der små forskelle i højskolernes indberetningspraksis, hvilket der arbejdes på at rette op på.

5.1 Samlet præcision

Materialet bygger på indberetning dels fra højskolernes elevadministrationssystemer (ca. 80 pct.) og dels på specialudformede excel-skabeloner. Elevadministrationssystemerne com-it og Dansk Skoledata er i samarbejde med Danmarks Statistik tilpasset for at kunne validere data inden der kan ske indberetning. For den type data, hvor der kan ske en datavalidering ved kilden, er pålideligheden stor. For data der leveres som excel-indberetninger (ca. 20 pct.) er muligheden for indtastningsfejl større og validering ved kilden mindre god. Ved markante udsving i forhold til tidligere år kontaktes indberetteren for at tjekke for mulige fejl. Efter evt. fejlretning må pålideligheden betragtes som god.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant da der er tale om en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

En eventuel manglende indberetning fra højskolerne vil give en underdækning i de samlede resultater. Alle indberetninger kontrolleres for afslutningsdato i perioden. Evt. gemmes data til næste periode såfremt kurset er afsluttet efter den specificerede periodes sidste dag. Der kan forekomme bortfald som følge af ikke valide data i indberetningerne som ikke kan rettes trods henvendelse til dataleverandøren. Omfanget af dette er begrænset. Opdelingen i korte og lange kurser, kan nogle gange være påvirket af ændringer i kursusstruktur, uden at indholdet reelt er ændret.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Pålideligheden af statistikken vurderes at være god. Fejlregistreringer eller manglende opdateringer af de administrative registre der ligger til grund for indberetningerne er de væsentligste usikkerhedskilder.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der kan forekomme revisioner fx i forhold til omplacering i højskolekategori. Denne mulighed anvendes dog yderst sjældent.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer årligt, normalt med data for seneste skoleår i første kvartal dvs. omkring 6 mdr. efter afslutning af indsamlingsperioden.

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt i første kvartal, omkring 6 mdr. efter afslutning af indsamlingsperioden.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Generelt er sammenligneligheden over tid god. Ved særligt markante udsving er dataleverandøren kontaktet og markante udsving forklaret. Udsving der genkendes som fejl rettes.

7.1 International sammenlignelighed

Der er ingen international sammenlignelig statistik på dette område.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Generelt er sammenligneligheden over tid god. Statistikken kan sammenlignes med Undervisningsministeriets opgørelser, som dog er foretaget med henblik på opgørelse af højskolernes finansielle tilskud.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Kursister ved højskoler indgår i Danmarks Statistiks kursistregister og offentliggøres i dette register. Voksen- og efteruddannelse anvender samme klassifikation af uddannelser som anvendes på det ordinære uddannelsesområde (fuldtidsuddannelserne) og det er derfor muligt at foretage forskellige sammenligninger på tværs af de to områder. Undervisningsministeriet har ved flere lejligheder offentliggjort oversigter over antal årselever. Opmærksomheden henledes på, at det antal årselever, der kan udledes af de tilskud, der udbetales til højskolerne (Undervisningsministeriets opgørelse) og det antal årselever, der kan udledes af den indberettede varighed af de enkelte kursusforhold, kun er delvis sammenligneligt. Det skyldes overvejende to ting: 1. at Danmarks Statistik forsøger at give et mål for det realiserede aktivitetsomfang, mens Undervisningsministeriets oplysninger tager udgangspunkt i udbetalte tilskud samt 2. at periodiseringen for indberetningerne er forskellig.

7.4 Intern konsistens

Ingen bemærkninger.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Almene og forberedende kurser](#).

Forskere kan få adgang til detaljeret data fra kursist registret efter aftale med Danmarks Statistik.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der er ingen særskilt Nyt-udgivelse for denne statistik.

8.5 Publikationer

Ikke relevant for denne statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Almene og forberedende kurser](#) i følgende tabeller:

- [VEUHOJ10](#): Kursusdeltagelse i lange højskolekurser efter uddannelsesområde, alder, køn, institutionstype, tidsangivelse, enhed og tid
- [VEUHOJ20](#): Kursusdeltagelse i korte højskolekurser efter uddannelsesområde, alder, køn, institutionstype, tidsangivelse, enhed og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Statistikken er samlet i Danmarks Statistiks kursistregister, som er et kumuleret register. På grund af sammenhængen med andre personstatistiske registre, uddannelsesregistret, institutionsregistret og erhvervsregistret mv. er anvendelsesmulighederne meget omfattende. Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikens anonymiserede mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikens anonymiserede grunddata stilles til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskreteringspolitik

Danmarks Statistiks [datafortrolighedspolitik](#) følges.

8.10 Diskreterings og databehandling

Ved offentliggørelse følges Danmarks Statistiks diskreteringspraksis, se nærmere i Dst's datafortroligheds-politik. Der offentliggøres ikke data på individniveau.

8.11 Reference til metodedokumenter

Se nærmere i uddannelsesmanualen som giver en sammenhængende beskrivelse af hele statistikområdet: datamodel, datafangst, statistikprodukter og arbejdets organisering. [Uddannelsesmanualen](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Mikkel J. Pedersen, tlf. 3917 3752, e-mail: MPS@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Mikkel Jonasson Pedersen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

MPS@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 37 52

9.8 Faxnummer

39 17 39 99